

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-2-68 (Özelleştirme)
Karar Sayısı : 11-12/218-71
Karar Tarihi : 03.03.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B RAPORTÖRLER : E. Ebru ÖZTÜRK, Remzi Özge ARITÜRK

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Al Jazeera Turk Yayıncılık Hizmetleri A.Ş.

D. TARAFLAR

20 :- Al Jazeera Turk Yayıncılık Hizmetleri A.Ş.
Sütlüce İmrahor Caddesi No: 88/4 D Blok Kat 3-6 Beyoğlu/İstanbul
- T.C. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
Büyükdere Cad. No:143 34394 Esentepe/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Cine 5 TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından satış ihalesinde, Al Jazeera Turk Yayıncılık Hizmetleri A.Ş. (Al Jazeera Turk) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 14.2.2010 tarih ve 1170 sayı ile intikal eden ve eksiklikleri en son 22.2.2011 tarih ve 1393 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" ile 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 23.02.2011 tarih ve 2011-2-68/ÖN-11-189.EÖ sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu, 28.02.2011 tarih ve REK.0.06.00.00-120.01.05/97 sayılı Başkanlık Önergisi ile 11-12 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; anılan işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında olduğu, ancak aynı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen pazar payı ve ciro eşiklerinin aşılması nedeniyle izne tabi olmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50 H.1. İşlemin Kapsamı

Dosya mevcudu bilgilerden, söz konusu nihai izin başvurusundan önce TMSF'nin 3.10.2005 tarih ve 39571 sayı ile Rekabet Kurumu kayıtlarına intikal eden başvurusunda; Aksoy Grubu Medya Şirketleri için satış ihalesi öncesine ilişkin ihale şartnamelerinin hazırlığına esas olacak Rekabet Kurulu görüşünün oluşturulmasını teminen ön bildirim yapıldığı; başvuruya ilişkin olarak hazırlanan; "Türkiye ulusal televizyon yayıncılığı piyasasında, 1998/4 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşiklerin aşılması nedeniyle bahse konu işlemin önbildirime tabi olmadığı, bununla birlikte alıcı adaylarının belli olması halinde devir işlemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında incelenmesi gerektiği" yönündeki Mesleki Daire görüşünün 29.11.2005 tarih ve 5063 sayıyla TMSF'ye gönderildiği anlaşılmıştır.

Bildirim konusu işlem, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 134. maddesi uyarınca ve TMSF tarafından "Ticari ve İktisadi Bütünlük Oluşturan Mahcuzların Satışına İlişkin Yönetmelik" kapsamında yapılacak olan ve Cinebeş A.Ş., Cinedigital İletişim Hizmetleri A.Ş., Gala Televizyon Filmcilik ve Yapımcılık A.Ş., Kutay Özel Radyo Televizyon Yayıncılık A.Ş., Multikanal Dağıtım ve Ticaret A.Ş., Spor ve Çocuk Televizyon Reklamcılık ve Yapımcılık A.Ş., Atlas Finansal Kiralama A.Ş., İktisat Finansal Kiralama A.Ş., Avrupa ve Amerika Holding A.Ş., Showpa Televizyonla Pazarlama Turizm Otelcilik İnşaat ve Ticaret A.Ş. ve Anet İletişim Sistemleri Bilgi Hizmetleri ve Yatırımları A.Ş.'den oluşan Cine 5 TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün satışından oluşmaktadır.

Şartname uyarınca Cine 5 TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü kapsamına; frekans tahsis ihalesine kadar müktesep hak teşkil etmemek üzere kullanılan karasal vericiler ile ulusal lisans tipi ile yayın yapma izni, kablolu televizyon yayın lisansı, uydu televizyon yayın lisansı ve izni de dahil olmak üzere Şartname'nin ekinde listesi bulunan mallar, haklar, varlıklar ile bu varlıkların fer'i ve mütemmim cüzü niteliğindeki sözleşmeler ve bu sözleşmelerden doğan ancak başlı başına iktisadi değer olmayanlar da dahil olmak üzere diğer tüm mallar, haklar ve varlıklar girmektedir. Söz konusu işlem sonrasında, bahsi geçen Cine 5 TV'nin malvarlıkları, Al Jazeera Turk'e geçecektir. İşlem, Cine 5'in Al Jazeera Turk'e tüzel kişi şirket olarak devrini kapsamamaktadır.

80 H.2. Devralan Taraf: Al Jazeera Turk

Dosya mevcudu bilgilere göre 27.1.2011 tarihinde kurulan Al Jazeera Turk'ün başlıca faaliyet alanı; radyo ve televizyon programlarını şifreli veya şifresiz olarak yayınlama, her tür televizyon ve radyo yayıncılığı, dağıtıcılığı ve veri aktarma işidir. Al Jazeera Turk'ün bildirim tarihi itibarıyla herhangi bir faaliyeti dolayısıyla cirosu da bulunmamaktadır. Al Jazeera Turk'ün hissedarlık yapısı ise aşağıda sunulmuştur.

Tablo 1: Al Jazeera Turk'ün Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Vural AK	(.....)	(.....)
Khalid Abdulla M. Al-Mulla	(.....)	(.....)
Ehab Mahmoud Rateb Al Shibabi	(.....)	(.....)
Abdulaziz Mohammed Y. E. Al-Horr	(.....)	(.....)
Wadah Aref Khanfar	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	100

Al Jazeera Turk hissedarları olan Khalid Abdulla M. Al-Mulla ve Ehab Mahmoud Rateb Al Shibabi tarafından kontrol edilen Al Jazeera Turk Prodüksiyon Hizmetleri Ltd. Şti., 17.12.2010 tarihinde kurulan ve faaliyet konusunu uluslararası, bölgesel ve

yerel düzeyde faaliyet gösteren televizyon ve radyo istasyonları için canlı ve banttan olmak üzere program, belgesel, haber, klip ve reklam ve her türlü prodüksiyon hizmeti yapmak, hazırlamak, derlemek ve pazarlamak olan bir şirkettir. Ancak dosya mevcudu bilgilerden, anılan şirketin henüz bir faaliyetinin dolayısıyla cirosunun bulunmadığı anlaşılmıştır.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. Pazara İlişkin Genel Bilgiler

100 Televizyon yayıncılığı alanında pazar tanımlaması yapılırken kullanılan başlıca dört kriter bulunmaktadır.¹

i. Yayın Alanlarının Genişliğine Göre

Yayın alanlarının genişliğine göre televizyon yayıncılığı piyasaları ulusal, bölgesel ve yerel olarak sınıflandırılmaktadır. 15.05.2002 tarih ve 4756 sayılı Yasa ile değişik 1984 sayılı Radyo ve Televizyon Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 3. maddesine göre;

- Ulusal yayın; bütün ülkeye yapılan radyo, televizyon ve veri yayını,
 - Bölgesel yayın; birbirine komşu en az üç il ve en çok bir coğrafi bölge alanının asgari yüzde yetmişine yapılan radyo, televizyon ve veri yayını,
 - Yerel yayın; mülki taksimat itibariyle en az bir ilçe (merkez ilçe dahil) veya bir ilin alanının en az yüzde yetmişine yapılan radyo, televizyon ve veri yayını
- 110 ifade etmektedir.

ii. Yayın Türlerine Göre

Yayın türlerine göre, yayın kuruluşlarını genel ve tematik yayın yapanlar olarak sınıflandırmak mümkündür. Buna göre;

- Genel nitelikte yayın yapan kanalları; yayın programları, filmler, kültür, spor, magazin, çocuk, kadın, dizi, din, eğlence ve haber programları gibi çok farklı konuları içeren kanallar,
 - Tematik yayın kanalları; haber, belgesel, spor, müzik ve benzeri türlerde olmak üzere, yalnızca belli bir konuda yayın yapan kanallar
- 120 olarak tanımlamak mümkündür.

iii. Finansman Türlerine Göre

Bu kritere göre yayın kuruluşları açık ve paralı yayın yapanlar olarak sınıflandırılmaktadır.

- Açık kanal, izleyicinin herhangi bir ücret ödemediği yayıncılık türüdür. Bu kanalların esas gelir kaynaklarını, yayınladıkları programların aralarına, önlerine veya sonrasına aldıkları reklamlar ve sponsorluklar oluşturmaktadır. Dolayısıyla, izleyici ve kanal arasında ticari bir ilişki bulunmamaktadır.
 - Paralı (şifreli) kanal; yayın hizmetinden faydalanabilmek için izleyicilerin abone olarak belli bir süre için belirli meblağlar ödediği kanallardır. Dolayısıyla, parasız kanallardan farklı olarak, abone ile kanal arasında ticari bir ilişki söz konusudur ve kanallar için esas olan abone sayısı ve ücretidir.
- 130

iv. Yayın Şekillerine Göre

¹ TMSF tarafından Merkez Grubu Medya Şirketlerinin satışı hakkında 1998/4 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği çerçevesinde hazırlanan Rekabet Kurumu 2. Daire Görüşü'nden yararlanılmıştır.

Yayın kuruluşlarını, yayın şekillerine göre karasal, uydudan ve kablolu olarak üçe ayırmak mümkünse de TV kanalları genellikle ulaşılan izleyici sayısını arttırabilmek için farklı iletim tekniklerini bir arada kullanarak yayın yapmayı tercih etmektedir.

Buna göre;

- Karasal yayın; uydu veya kablo aracılığı olmaksızın, karadan vericiler ve yansıtıcılar vasıtasıyla gönderilen sinyallerle alıcılara ulaştırılan yayın türünü,
- 140 - Kablolu yayın; radyo ve televizyon ve veri yayınlarının kablo, cam iletken ve benzeri bir fiziki ortam üzerinden abonelere ulaştırılmasını sağlayan yayın türünü,
- Uydudan yayın; radyo ve televizyon programlarının yetkili yayıncı veya hizmeti temin edecek kişi veya kuruluş tarafından şifreli veya şifresiz olarak uzayda sinyal iletebilen herhangi bir araç vasıtasıyla yapılan ilk yayını ifade etmektedir.

H.3.2. İlgili Ürün Pazarı²

Yoğunlaşma işlemlerinin değerlendirilmesinde ilgili ürün pazar(lar)ının tanımlanması;

- İlgili devir işleminin bildirim tabi olup olmadığı,
 - İlgili devir işlemi sonucunda ilgili pazar(larda) hakim durum yaratılarak veya hakim durum güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde engellenmesi
- 150 durumlarının belirlenmesi (mevcudiyeti) bakımından önem arz etmektedir. Bu anlamda dosya konusu işlem bakımından ilgili pazarın tanımlanması, devir işlemi sonrasında ilgili pazarlar bakımından yoğunlaşmada meydana gelecek değişikliğin tespitinden ziyade, özellikle devir işleminin bildirim tabi olup olmadığının belirlenmesi bakımından önem kazanmaktadır.

Cine 5 A.Ş. bünyesinde faaliyet gösteren Cine 5 TV kanalı³ Türkiye genelinde ulusal televizyon yayıncılığı yapmakta ve genel nitelikte yayınlar gerçekleştirmektedir. Cine 5 TV izleyicilerin herhangi bir ücret ödemededen izleyebildiği açık bir televizyon kanalıdır. Cine 5 TV'nin geçici karasal yayın izni, kablolu yayın lisansı ve uydu lisansı bulunmaktadır.

- 160 Dosya mevcudu bilgilerden, ilgili ürün pazarının tespitinde yukarıda yer verilen pazar ayırımına ilişkin kriterler ile tüketicinin perspektifinden ikame olmasalar da, üreticilerin birbirine ikame olabilecek nitelikteki ürünleri üretebilme imkânına sahip oldukları durumlarda ortaya çıkan "arz ikamesi"nin de değerlendirildiği görülmüştür.

Bu çerçevede tematik kanalların, reklam yeri pazarı açısından rekabetin son derece yoğun olduğu prime time kuşağında bile genel nitelikli yayın yapan kanallarla ciddi bir rekabet içinde olduğu ve ayrıca sahiplik el değiştirmeden, yayın türü olarak tematik yayınlardan genel nitelikli yayınlara geçildiği dikkate alınarak, ilgili pazar tanımlanırken genel nitelikli yayın yapan kanallar ile tematik yayın yapan kanallar arasında bir ayırımı gidilmediği anlaşılmıştır.

- 170 Ödemeli kanallar ile açık kanalların ise rekabet koşullarındaki farklılıklar sebebiyle ayrı ürün pazarlarını oluşturduğu; açık televizyonlarda ticari ilişkinin sadece program sağlayıcılar ile reklam endüstrisi arasındayken ödemeli kanallarda temel olarak program sağlayıcılar ile aboneler yani izleyiciler arasında gerçekleştiği; bunun sonucunda en önemli parametrelerin açık televizyonlar için izleyici payı ve reklam oranları iken ödemeli kanallarda hedef grupların beklentilerini karşılamak ve abonelik düzeyi olduğu görülmüştür. Ülkemizde sayısallaşma sürecine geçilmesi ile beraber

² 17.7.2008 tarih ve 08-45/638-242 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'ndan yararlanılmıştır.

³ Kararda Cine 5 TV kanalı, Cine 5 Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün esas değerini oluşturmasına bağlı olarak söz konusu bütünlüğü temsil edecek şekilde değerlendirilmiştir.

ödemeli kanallar ile açık kanallar arasında bir yakınsama olması beklenmekle birlikte, bu durumun, söz konusu iki televizyon yayıncılığı türünün ortak bir ürün pazarı olmasını mümkün kılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

180 Ayrıca ulusal yayın yapan kanalların yayın alanlarının genişliğinin, reklamların hedef aldığı izleyicilere ulaşma olanaklarını arttırması nedeniyle reklam verenlerin reklam harcamalarının dağılımını yaparken, öncelikle ulusal yayın yapan kanallar arasında izlenme paylarına göre seçim yaptıkları, dolayısıyla ulusal yayın yapan kanalların aynı pazar içinde ele alınması gerektiği kanaatine varılmıştır.

190 Bu çerçevede, ulusal bir kanal olarak yayın yapmanın yurt çapında çok sayıda izleyiciye ulaşabilme imkanı yaratması nedeniyle reklam toplayabilme kabiliyeti açısından önemli bir farklılık oluşturduğu, ayrıca frekans bandının sınırlı olmasının ulusal karasal yayıncılığın sınırlı sayıda yayıncı tarafından yapılmasına sebep olduğu dikkate alınarak, dosya konusu devir işlemi bakımından ilgili ürün pazarı, önceki Rekabet Kurulu kararlarına⁴ paralel biçimde, açık yayın yapan ve karasal yayın hakkı bulunan yayıncılardan oluşacak şekilde "*ulusal televizyon yayıncılığı pazarı*" olarak belirlenmiştir.

H.3.3. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürün pazarında ülke içinde rekabet şartlarının farklılık arz etmesine neden olan herhangi bir unsur bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "*Türkiye*" olarak ele alınmıştır.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. İşlemin Niteliği Bakımından Yapılan Değerlendirme

200 Bildirim konusu işlem neticesinde Cine 5 TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü kapsamındaki tüm mal, hak, varlıkları ile yukarıda yer verilen unsurları Al Jazeera Turk'e geçecektir.

Bu nedenle söz konusu işlem, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin 1. fıkrasının "*Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde; b) Bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı olarak kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması*" şeklindeki (b) bendi kapsamına giren bir devralma işlemidir.

H.4.2. Bildirim Yükümlülüğü Açısından Yapılan Değerlendirme

210 1998/4 sayılı Tebliğ'in İzin Başvurusuna Tabi Özelleştirmeler Yolu ile Devralmalar başlıklı 5. maddesinde "*Bu Tebliğ uyarınca Rekabet Kurumuna ön bildirimde bulunulması zorunlu olan özelleştirmeler yolu ile devralma işlemlerinde ve ön bildirimde tabi olmamakla birlikte bu Tebliğ kapsamında olan özelleştirme yolu ile devralma işlemi taraflarının ilgili ürün piyasasındaki toplam pazar paylarının %25'i veya cirolarının 25 (milyon) Türk Lirasını aşması halinde; devralma işlemlerinin hukuki geçerlilik kazanabilmeleri için Rekabet Kurulundan izin alınması zorunludur.*" hükmüne yer verilmektedir.

220 Dosya mevcudunda yer alan bilgilerden; 2011 yılında kurulmuş olan Al Jazeera Turk'ün halihazırda televizyon yayıncılığı ile ilgili doğrudan herhangi bir faaliyetinin ve dolayısıyla cirosunun bulunmadığı anlaşılmaktadır. Öte yandan, Cine 5 A.Ş.'nin 2009 ve 2010 yılı ciroları sırasıyla (.....) TL ve (.....) TL'dir. Cine 5 A.Ş.'nin ilgili pazardaki 2009 yılındaki payı ise %(.....) düzeyindedir.

⁴ Rekabet Kurulu'nun 05-73/984-272 ve 08-45/638-242 sayılı kararları.

Bu çerçevede; devralınan Cine 5 TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün ve devralan Al Jazeera Turk'ün toplam cirolarının ve pazar paylarının 1998/4 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşikleri aşmadığı anlaşıldığından anılan işlemin izne tabi bir devralma işlemi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

230

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında olduğuna, ancak aynı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen pazar payı ve ciro eşiklerinin aşılmaması nedeniyle izne tabi olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.